

A szupertitkos vakcina

2009 augusztus 08. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Az új influenza els? magyar halálos áldozatának bejelentésekor még egyetlen adag véd?oltásra sem volt szerz?dése a kormánynak. Európa vezet? államai teljes lakosságukra rendelnek vakcinát, a hazai kabinet hatmillió adag lekötésér?l készült dönteni lapzártánk után. Közben az energiákat a tiszti f?orvos és a szakminiszter konfliktusa köti le.

Egy 26 éves válságos állapotú várandós skót n?t múlt pénteken repül?vel vittek Stockholmba, mert a sertésinfluenza olyan súlyos tüneteket váltott ki nála, hogy a vérét a testén kívül oxigénnel kellett dúsítani, így tartják életben. Az a tény, hogy az Egyesült Királyságban már a járvány elején nem volt ehhez szabad gép, nagy visszhangot váltott ki - hiszen Nagy-Britanniában a 11 ezer eddig igazolt influenzás esetb?l jelenleg is több mint 800 beteget kell kórházban ápolni.

Európa járványügyi szakemberei tehát Angliára figyelnek, ahol az influenza új szakaszába lépett. A betegek dönt? többsége ugyanis már nem külföldi utazásáról hozta haza a fert?zést - Magyarországon még ez a jellemz? -, hanem otthon kapta meg a vírust. A kórokozó gyorsan terjed, és az els? halálesetet követ? hatodik héten már a harmincadik brit áldozatot regisztrálták. Szombaton egy asszony tragédiája rázta meg az országot, aki néhány órával azután halt meg sertésinfluenzában, hogy életet adott gyermekének.

Európai halottak

Az els? magyar halott, egy 41 éves férfi esete nálunk is arra int, hogy felül kell bírálni a korábbi véleményt, mely szerint a Dél-Amerikában végzetes kimenetel?nek bizonyult új fert?zés a fejlett egészségügynek nem okoz gondot. Magyarországon még félszáz beteg sem volt az els? haláleset bekövetkeztekor, és ugyan a férfi szív- és tüd?betegségben is szenvedett, a vírus következtében fellép? vérzéses tüd?gyulladás olyan gyors lefolyású volt, hogy mikor az utcán rosszul lett, még a segítség megérkezte el?tt meghalt.

Nincs senki, aki meg tudná mondani, mi várható a következ? egy-két évben, de még csak azt sem, mi történik egy hónap múlva. Így nem könny? megtalálni, hol van a határ az igazi veszélyzóna és a gyógyszergyártó multik által keltett, a profitmaximálást szolgáló m?pánik között. Egy biztos: nincs még egy ország, ahol a világjárvány fenyegetése közepette az egészségügyi miniszter el?bb bejelenti, hogy meneszti az alkalmatlannak tartott országos tiszti f?orvost, majd néhány órán belül visszavonja szavát. Nálunk július els? napjaiban ez történt; Székely Tamás azért gondolta meg magát, mert az MSZP er?s emberei jelezték a kormányf?nek: Falus Ferenc a védelmüket élvezi.

Ám nemcsak a miniszter és a tiszti f?orvos között mérgesedett el a kapcsolat; nem jobb a viszony a tisztiorvosi szolgálaton belül sem. A nemzeti pandémiás (járványügyi) bizottságot például június 22. óta össze sem hívták. A hivatal szerint azért, mert „a járványügyi helyzet nem változott olyan mértékben, ami indokolta volna". Ám lapunk úgy tudja, Falus vetélytársként kezeli el?djét, a pandémiás testületet korábban életre hívó és gyakorlatilag ma is vezet? Bujdosó Lászlót, aki jelenleg a veszprémi központú regionális tisztiorvosi hivatal élén áll. Ezzel magyarázható, hogy a járvány hatodik fokozatát nem jelentették be hivatalosan, vagyis úgy tesznek, mintha az új vírus még Európába sem érkezett volna meg - miközben már magyar áldozata is van.

Influenza nyáron

Pedig késlekedésre nincs id?. Londonban a héten húsz fok feletti h?mérsékletet mondanak, mégis több influenzás van Nagy-Britanniában, mint tavaly decemberben. A multinacionális vakcinagyártóknál szinte ostromállapot alakult ki. Els?ként a Baxter nev? amerikai központú oltóanyaggyár jelentette be, hogy nem tud több államtól megrendelést elfogadni. Közben a magyar kabinet a szerdai kormányülésig még egyetlen adagot sem kötött le a hazai vakcinakészít?t?l. A késlekedés oka, hogy a minisztérium októbert?l már tömegesen oltatni akar, de fizetni csak jöv? évben szeretne az ampullákért.

A döntést a szocialisták maguknak nehezítették meg. Az Antall-kabinet idején még tiszta volt a képlet: határozat született arról, hogy állami támogatással fenn kell tartani a hazai oltóanyaggyártást, mert így világjárvány esetén hazánk önellátó lehet, és kis országként nem függ a multinacionális gyártók kegyeit?l. Ám a Horn-kormány idején a vakcinaüzem offshore tulajdonba került; még az aktuális miniszterek sem tudhatják (vagy legalábbis nem hozzák nyilvánosságra), kivel boltolnak az évenként megrendelt több mint egymillió szezonális véd?oltás erejéig.

A szupertitkos Omninvest Kft.-be a Gyurcsány-kabinet öntötte a pénzt: a 2006-os madárinfluenza-pánik idején kétmilliárd forintot kaptak, de a bombaüzletként tálalt vakcinaügyletb?l máig nem folyt be egyetlen fillér sem a magyar állam kincstárba. Igaz, a multik sem taroltak, mivel a madárinfluenza végül nem okozott tömeges, emberr?l

emberre terjed? betegséget. Az offshore-maszatolás miatt egyesek a madárinfluenza-oltóanyag hatásosságát is megkérd?jelezik. Feleslegesen - a magyar szer neves külföldi lapokban publikált tanulmányok és az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szerint is megfelel? védettséget biztosított a H5N1 vírus ellen.

Hazánk mindent egy lapra tesz fel - ezer százalékig megbízik a pilisborosjen?i központú, ám Cipruson anyavállalattal rendelkez? Omninvest Kft.-ben. Mások más utat követnek. Bár a franciák aligha vádolhatók azzal, hogy nem elég patrióta a gazdaságpolitikájuk, mégsem csak a lyoni központú Sanofi-Pasteur oltóanyaggyárat juttatták megrendelésekhez. Még három multinál kötöttek le hatalmas mennyiséget - hátha ?k hatékonyabb vakcinát tudnak kifejleszteni -, és ugyanígy jártak el az angolok is. Magyarország még július utolsó napjaiban sem tudta, mit tegyen, pedig a kis országok közül egyedül abban a kivételezett helyzetben van, hogy bármennyit rendelhetne az Omninvestt?l.

Ki ne kapjon oltást?

De nem kér, arra hivatkozva, hogy a WHO ajánlása szerint elég a lakosság felét beoltani, mert ez már megvédhet a járványtól. (Hiszen ha egy szobában két ember ül, akkor hiába van csak az egyik beoltva, a másik nem kaphatja el a fert?zést a védett személyt?l.) Nyugat- Európa viszont nem hisz a WHO-nak, és az mondja: mi van, ha a szobában a két beoltatlan találkozik, ráadásul az egyik brit vagy francia? A 64,5 milliós népesség? Franciaország 94 millió személyre elegend? oltóanyagot rendelt és még 34 millió dózist kötött le tartalékként. A 60 milliós Nagy-Britannia is túlbiztosítja magát: 60 millió személyre elegend? adagot vett a londoni központú Glaxótól és 30 milliót az amerikai Baxtert?l. Finnország 5,3 milliót rendelt - éppen annyit, ahány lakosa van. Belgium pedig kétmillióval többet, mint ahányan az országban élnek.

Nagyításért kattintson a képre!

A magyar kormány 1200 forintos vakcinánkénti áron, vagyis olcsón igényelhetne mind a 10 millió állampolgárának - és esetleg még a határon túli magyaroknak is - az oltóanyagból, de nem fog. Az Omninvestnél azt jelezte, hogy a magyar állam hatmillió dózist kért, vagyis négymillió embernek biztosan nem jut majd az oltásból.

A mostani járványban világszerte átlagosan minden kétszázadik regisztrált betegre jut egy haláleset, az Egyesült Királyságban pedig háromszáz esetb?l egy végzetes kimenetel?. (A normál influenzánál ezerb?l egy az arány.) A vírus az utóbbi hetekben „vadabb" lett: júliusig hétezer igazolt beteg közül három halt meg Nagy-Britanniában, három héttel kés?bb pedig 4120 újabb eset közül már 27. Ha a magyar kormány tényleg hatmillió oltást rendel, akkor két és fél millió vakcinát kell fenntartanunk a stratégiai ágazatban dolgozóknak (egészségügy, energiaszektor, rend?rség) és a gyermekeknek. Angliában nyolc- és négyéves gyermek is van az áldozatok között, így a családok pánikszer?en követelhetik majd az oltást. A maradék 3,5 millió vakcinán kellene osztoznia a többi lakosnak.

Európa-szerte azért rendelnek a kormányok olyan sok véd?oltást, hogy „az apa vagy a nagyapa" jelleg? dilemmáktól megkíméljék magukat. Vagyis attól a kérdésfeltevést?l, hogy a családfenntartó - akinek 30-45 éves korosztályából a legtöbben kerülnek kórházba - vagy a krónikus betegsége miatt veszélyeztetett id?s rokon kapja-e a véd?oltást. A döntéshez ismerni kell a költségeket is: ha kiderülne, hogy humbug volt az egész, és mégis tízmillió vakcinát rendelt volna Magyarország, az tízmilliárd forint többletkiadással járna.

A vírus ellen azonban nemcsak oltással lehet védekezni, hanem gyógyszerekkel is. Az elmúlt hónapokban azonban a virológusok felfigyeltek rá, hogy a madárinfluenza idején világhír?vé vált készítmény, a Tamiflu már nem mindenkinek használ. A magyar kormány közel egymillió adagot halmozott fel ebb?l - és csak ebb?l. Szerencsére van másik orvosság is, melyb?l 195 ezer adagot raktároz hazánkban a Glaxo cég magyar leányvállalata. Csakhogy a kormány közölte: nem tart igényt a készítményre.

Hétf?n az Omninvest még azzal fenyeget?zött: ha nem tud megegyezni a kormánnyal, akkor külföldre értékesíti a kapacitását. Közben folyik az oltóanyag gyártása, és ezzel párhuzamosan az ártalmatlanságot igazoló állatkísérletek is. Ha a vakcina hatásosnak bizonyul, Magyarországnak a világon els?k között lehet vakcinája,

október elejére akár két-hárommillió adag.

Él? Anita, hetivalasz.hu

Ajánló